

Bogár László: Tálib és Góliát

2021 augusztus 25. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Sebaj, innen szép gy?zni.

Az, hogy az afgán háború így ért véget, mindenkit megrendített. Érdemes emiatt ezt a történetet egy kicsit nagyobb távlatból szemügyre venni.

Európának a 20. század els? felében véghez vitt „lerendezése” óta az amerikai birodalom legf?bb stratégiai célja Ázsia ellen?rzése, és a most játszódó drámát is csak ebb?l a szemszögb?l érthetjük meg. Fontos el?rebocsátani, hogy bár „optikailag” ez egy megalázó vereség, hisz Tálib és Góliát küzdelmében a világ legszegényebb országa legy?zte a világ leggazdagabb országát, de ez csak látványtechnika.

Egy világbirodalom élete a permanens háborúkból áll, és e háborúkat nem lehet megnyerni, nyerni legfeljebb id?t lehet, és abból sincs már sok, hisz az eddigi öt birodalom általában legfeljebb egy évszázadig tudott üzemképes maradni. Nem lesz ez másként az amerikai birodalom esetében sem. Ázsiai kihívói többnyire nemzetállamok, Oroszország, Kína, India, ám az iszlám egy ennél sokkal bonyolultabb és globális hálózatként létezik, így mint jelenségegyüttes komplikáltabb ellenfél, mint az imént felsorolt, nemzetállamként létez? riválisok.

Túl azon, hogy ebben a Marokkótól Indonéziáig húzódó övezetben legalább kétmilliárd ember alapvet? lelki, erkölcsi, szellemi mozgatóereje, van egy olyan sajátossága, amely az elmúlt évszázadok során fokozatosan elnyugatosított világban páratlan, és ez az emberi létezés legmélyebb és legkényesebb rétegét érinti, ez a transzcendenshez való viszony. A világ valamennyi vallásának gyakorlása a hív?k dönt? többsége számára leginkább csak egy kedves hobbi. Van egyfel?l ez a hobbi, és van a hétköznapi élet üzemeltetéstechnikája, és eme élet, világ gyakorlatias teend?inek nem sok köze van e szép hobbi átélése során áhítatosan vallott értékekhez.

Vagyis igazából minden ma létez? vallás már csak egy szellemi skanzen, rezervátum, panoptikum, a nyugatiasság „való világához” képest jelentéktelen. Nem így az iszlám! Ez az alapvet? különbség brutális drámaisággal mutatkozik meg a halálhoz való viszonyulásban. A nyugatias ember menekül a kérdés el?l, és a „való világ” hedonizmusának illúzióira alapozva tengeti életét, a keleties ember pedig szelíd belenyugvással kitér az alapvet? lételméleti kérdések el?l. Az iszlám az egyetlen olyan szellemi komplexum, ahol a halál és a transzcendencia kegyetlen brutalitással állandóan és elemi er?vel határoz meg mindent.

Az iszlámot tehát éppen ezek miatt az alapvet? szellemi különbségek miatt egy nyugati birodalom soha le nem gy?zheti, legfeljebb annyit érhet el, hogy ügyes és ravasz technikai trükkökkel, az iszlámon belül is létez? törésvonalak felhasználásával megpróbálja ellen?rzése alatt tartani. A nagy „Ázsia sakktábla” azonban most már kezelhetetlenül bonyolulttá vált az amerikai birodalom számára, ezért az Afganisztánból való kivonulás a programozott káosz stratégiájának egy újabb fejezete.

A birodalom racionális döntést hozott, amikor belátta, hogy az ellen?rzés fajlagos költségei olyan horribilisek, hogy jobban megéri egy ilyen hirtelen létrehozott váratlan vákuum okozta tartósan zavaros helyzetet kívülr?l és távolról uralni. A nagy riválisok, Oroszország, Kína, India, Irán, Pakisztán most egymással is és a vákuumban kavargó afgán örvénnyel is úgy kellene, hogy kiegyezzenek, hogy az számukra tartósan kedvez?bb és olcsóbban fenntartható feltételeket jelentsen, mint az eddigi helyzet, és ez felfoghatatlanul nehéz feladat lesz.

A nyolcvanmilliárd dollár érték? fegyverzet „véletlen ottfelejtése” is ennek a játszmának a része, mint ahogy az is, hogy az afgán nemzeti bank elnöke rövid üzenetben értesült arról, hogy zár alá vesznek minden külföldön lév? afgán vagyont és követelést, ami azt is jelenti, hogy azonnali hatállyal felfüggesztik a dollárellátást is, Afganisztánba tehát sem elektronikus számlapénzként, sem fizikai formában, bankjegyként egyetlen dollárcent sem juthat be.

Az amerikai birodalom most a rendkívül gyorsan eszkalálódó válságra, az ebb?l adódó káoszra vágyik, ezt próbálja minden eszközzel fokozni abban a reményben, hogy f? ellenfelei között ennek nyomán felszínre törhetnek olyan, eddig rejtve maradt konfliktusok, amelyek agóniája ellenére tágíthatják globális mozgásterét.

Most a birodalom f?ként Kínára akarja rátolni a hirtelen beszakadó regionális egyensúly szétrobbantásának pusztító következményeit. Ez persze elég kockázatos lépés, mert hasonlóan a szankciókhoz, minden, amibe nem halsz bele, attól meger?södsz. Nem elképzelhetetlen az sem, hogy Kína, végül is egy háromezer éves nagy kultúráról van szó, virtuóz módon képes lesz egy olyan új hatalmi konstrukciót létrehozni, amely valamennyi érintett számára legalább is a legkisebb rossz lehet.

Egy biztos, mindez példátlan dimenziójú kihívást jelent majd Ázsia egésze számára, de ha képes lesz e kihívásra konstruktív választ adni, az felgyorsítja az amerikai birodalom széthullását, egyszer?en azért, mert okafogyottá válik. Egy ilyen helyzet persze rendkívül veszélyes is lehet, hiszen egy haldokló birodalom könnyen magára gyújthatja a világot. Ennek bekövetkezése annak a bizonyos több ezer éve nem létez? világer?nek a belátásán múlik, azon, hogy akarja-e, tudja-e, meri-e legalább kicsit módosítani a világ folyamatait meghatározó szellemi energiáinak globális dinamikáját.

És végül Európa látványosan mutatja meg most saját szánalmas jelentéktelenségét, se tudása, se bátorsága, se becsülete, legelemibb szint? képessége sincs arra, hogy legalább valami önálló elbeszélési módot összeeszkábáljon. Sebaj, innen szép gy?zni.

Bogár László

(A szerz? közgazdász)

www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló